

RAPPORT 2022

JÄMSTÄLLDHET I ENERGIBRANSCHEN

KRAFTKVINN**RNA**

Om Kraftkvinnorna

KRAFTKVINNORNA är en förening och ett nätverk som bildades 2015 med syfte att synliggöra och lyfta kompetenta kvinnor i energibranschen och samtidigt motverka bilden av att det är brist på erfarna kvinnor i vår bransch. Vi har som uttalat mål att öka andelen kvinnor i ledningsgrupper och styrelser i energisektorns bolag och organisationer. Med fler kvinnliga förebilder i ledande positioner kommer fler kvinnor att attraheras till energibranschen är vår övertygelse. På olika sätt riktar vi ljuset mot branschens kvinnounderskott genom att driva debatt, föreläsa och uppmärksamma beslutsfattare på situationen. För att lyfta inspirerande förebilder utser vi sedan år 2016 varje höst Årets Kraftkvinna.

Rapporten "Jämställdhet i Energibranschen" är framtagen våren 2022 av Kraftkvinnornas styrelse. Styrelsen består 2022 av Emma Wiesner, Karin Jönsson, Amira El-Bidawi, Anna Nordling, Helena Olssén, Ambra Sannino och Natalie Sial Berkman.

Om Kraftkvinnornas jämställdhetsrapport

Bakgrunden till att Kraftkvinnorna presenterar en egen rapport för att undersöka läget för jämställdheten i energibranschen var en diskussion som uppstod i branschen efter att olika undersökningar under senare år landat i vitt skilda slutsatser kring hur långt de svenska energibolagen kommit i frågan om jämställdhet. Syftet med rapporten är att bidra till diskussionen genom att sammanställa publika uppgifter från bredden av svenska energibolag med dess stora variation i företagsstorlek, ägarform och geografisk spridning. Rapportens fokus ligger på jämställdhet i energibolagens högsta styrning i form av styrelse, styrelseordförande och VD.

I Kraftkvinnornas anda ligger att vi vill fokusera på att lyfta de goda förebilderna. Därför har vi i rapporten skapat ett eget jämställdhetsindex baserat på de insamlade uppgifterna som ligger till grund för Kraftkvinnornas gröna lista och topplistan som nu följs upp för andra gången i rapporten. Förhoppningen är att fler ska inspireras av föregångarna på Kraftkvinnornas gröna lista/topplistan och att vi ska fortsätta bidra till att skapa kunskap om vart utvecklingen är på väg genom återkommande uppföljning av jämställdheten i energibranschen.

Innehåll

HUR JÄMSTÄLLDA ÄR DE SVENSKA ENERGIBOLAGEN? VI SAMMANFATTAR LÄGET	3
VAD HAR VI TITTAT PÅ I JÄMSTÄLLDHETSUNDERSÖKNINGEN?	4
SÅ SER ETT TYPISKT SVENSKT ENERGIBOLAG UT – VAD SÄGER DET OM JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD?	6
VANLIGASTE NAMN PÅ STYRELSEORDFÖRANDE I ETT SVENSKT ENERGIBOLAG	6
NYCKELTAL I ENERGIBRANSCHEN	8
<i>Styrelsens medelålder i svenska energibolag</i>	8
<i>Andel kvinnor i bolag och styrelse</i>	8
KRAFTKVINNORNAS GRÖNA LISTA OCH TOPPLISTAN	10
KRAFTKVINNORNAS TOPPLISTA	10
KRAFTKVINNORNAS GRÖNA LISTA	10
HUR KLARAR SIG ÖVRIGA FÖRETAG I UNDERSÖKNINGEN?	11

Hur jämställda är de svenska energibolagen?

-Vi sammanfattar läget

I Kraftkvinnornas första jämställdhetsundersökning har vi undersökt könsbalans i bolagen, på de högsta exekutiva befattningarna (styrelseordförande och VD) och i styrelserna för 284 bolag i energibranschen i Sverige, helt baserat på publik företagsdata och tillgänglig statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB).

Undersökningen visar att ett typiskt svenskt energibolag i genomsnitt:

- har en styrelseordförande som heter Anders
- har en VD som heter Anders
- har en styrelse som består av 6 män och 2 kvinnor
- har en styrelse vars medelålder är 57 år
- har 76 % män som medarbetare.

I undersökningen har energibolagen tilldelats poäng i ett jämställdhetsindex baserat på könsfördelningen i styrelsen (40-60 % kvinnor), könsfördelningen i bolaget (40-60 % kvinnor) samt om VD eller styrelseordförande är kvinna. I rankningen har följande slutsatser dragits (resultaten från undersökningen 2021 visas i parentes):

- 26 (19) st bolag (9 % av bolagen i undersökningen) kvalar in på Kraftkvinnornas gröna lista (minst 2 poäng varav 1 poäng för jämställd styrelse)
- Av bolagen på listan får 4 (5) st bolag maximala 3 poäng och kvalar därmed in på Kraftkvinnornas gröna topplista – där endast de bolag listas som har en jämställd könsfördelning i både bolag, styrelse och på de högsta befattningarna.
- 57 (54) % av energibolagen i undersökningen får noll poäng i vårt jämställdhetsindex. Av dessa saknar en fjärdedel helt kvinnor i styrelsen.

Kraftkvinnorna drar slutsatsen att det fortfarande finns en tydlig norm i energibranschen där den manliga dominansen i styrelser och på ledande poster är stark. Många energibolag är kommunalt ägda där vi ser behov av en aktiv diskussion om hur politiskt tillsatta styrelser kan gå i en mer jämställd riktning. För statligt ägda verksamheter har tydligt ett medvetet arbete lett till en ökad jämställdhet på styrelsenivå och ledande poster. Bolagen på gröna listan representerar dock en bredd av energibolag som visar att det är fullt möjligt att uppnå jämställdhet oavsett typ av verksamhet eller ägarform.

Vi ser tydligt ett fortsatt stort behov av att förbättra jämställdhetsarbetet för att öka mångfalden och inkluderingen i energibranschen som helhet, på både bolags- och styrelsenivå. I en tid när energibranschen står inför en stor omställning där klimatomställningen och elektrifieringen ställer stora krav på framtida innovationskraft och kompetensförsörjning tror vi det är avgörande att branschen lyckas attrahera medarbetare utanför dagens trånga norm i branschen.

Till de bolag som vill inspireras av bolagen på gröna listan och fundera på hur de själva konkret kan förbättra sitt jämställdhetsarbete vill Kraftkvinnorna tipsa om vår jämställdhetsguide som finns att hämta på kraftkvinnorna.se.

Vad har vi tittat på i jämställdhetsundersökningen?

Vår studie är ett försök att kvantifiera och dra slutsatser om den svenska energibranschens jämställdhetsarbete baserat på publika och jämförbara data för det vi i branschen vanligen benämner som "energibolag". Resultatet av studien ger dock långt ifrån en heltäckande bild av företagen och deras jämställdhetsarbete. Det finns många ytterligare aspekter och perspektiv att tillgå för att kvalitativt bedöma hur företag jobbar med jämställdhet och i än högre grad om perspektivet vidgas till att handla om inkludering och mångfald.

Vi i Kraftkvinnorna hoppas dock att rapporten kan vara ett komplement till befintliga studier, belysa ytterligare aspekter av energibranschens jämställdhetsarbete och bidra som underlag för ytterligare diskussion. Vi hoppas också kunna inspirera till fortsatt arbete med frågorna genom att lista de företag och verksamheter som har lyckats uppnå en god könsbalans både bland medarbetare och i styrningen av företaget.

Syftet med studien är att undersöka de svenska energibolagens könsbalans i verksamheten och på styrelsenivå/högsta ledande poster, samt skapa en bild av nivån av mångfald på styrelsenivå/högsta ledande poster, genom att sammanställa följande uppgifter på bolagsnivå:

- andel kvinnor respektive män för energibolagens medarbetare
- andel kvinnor respektive män för energibolagens styrelseledamöter
- medelåldern för energibolagens styrelser
- kön och namn på energibolagens styrelseordförande
- kön och namn på energibolagens verkställande direktör

Undersökningens metod grundar sig i utdrag av statistik från statistikmyndigheten SCB:s företagsregister (maj 2022) avseende uppgifter om företagens bolagsnamn, ägartyp, verksamhet/huvudbransch, företagsstorlek/antal anställda samt andel kvinnor respektive män (könskvot) bland medarbetare. Därtill har kompletterande data samlats in och sammanställts av medlemmar i Kraftkvinnornas styrelse, för de företag som angivits som aktiva företag i branschen av SCB.

Utdrag från SCB:s företagsregister har baserats på SNI-koder (se tabell nedan) där urvalet har avgränsats till företag med 5 eller fler anställda. Totalt omfattar urvalet 284 företag som har som huvudsaklig aktivitet att distribuera, producera eller sälja el, värme/kyla eller gas. Siffrorna i parentes i tabellen anger antal företag i undersökningen som har respektive SNI-kod angiven som "huvudbransch":

35.110	Generering av elektricitet (41)
35.120	Överföring av elektricitet (4)
35.130	Distribution av elektricitet (103)
35.140	Handel med elektricitet (40)
35.210	Framställning av gas (5)
35.220	Distribution av gasformiga bränslen via rörnät (2)
35.230	Handel med gas via rörnät (0)
35.300	Försörjning av värme och kyla (73)

Utöver uppgifter tillhandahållna av SCB, har följande information inhämtats från öppna företagsinformationstjänster (allabolag.se samt bolagsfakta.se) och vid behov från företagens egna webbsidor:

- tilltalsnamn och kön på styrelseordförande
- tilltalsnamn och kön på verkställande direktör
- andel kvinnor respektive män som anges vara styrelseledamöter
- medelålder för styrelsen

Data har inhämtats från information som funnits publicerad under perioden 2022-05-16 till 2022-06-07.

Baserat på insamlade data har även ett enkelt jämställdhetsindex sammanställts för att ranka företagens resultat i undersökningen baserat på insamlade data och presentera resultatet i form av "Kraftkvinnornas gröna lista" och "Kraftkvinnornas topplista". Jämställdhetsindexet baseras på följande poängfördelning:

- andel kvinnor i styrelsen är 40-60 %, dvs jämställd könskvot bland styrelseledamöter, ger 1 poäng (minimikrav för bolag på gröna listan)
- andel kvinnor i bolaget är 40-60 %, dvs jämställd könskvot bland medarbetare, ger 1 poäng
- VD eller styrelseordförande är en kvinna ger 1 poäng

Företag med 2 eller fler poäng, med krav på att 1 poäng måste komma från jämställd könskvot bland styrelseledamöter, kvalificerar sig för Kraftkvinnornas gröna lista för jämställda bolag. Bland företagen på gröna listan särskiljs de företag som utmärkt sig genom att uppnå maximala 3 poäng med en plats även på Kraftkvinnornas topplista.

Så ser ett typiskt svenskt energibolag ut – vad säger det om jämställdhet och mångfald?

Vi har tittat på de högsta exekutiva befattningarna i svenska energibolag, styrelseordförande och verkställande direktör, och hur könsfördelningen ser ut på dessa poster i bolagen. Posten som styrelseordförande innehas av 45 st (ca 16 %) kvinnor medan VD-poste innehas av 43 st (ca 15 %) kvinnor i de energibolag som ingår i undersökningen. Siffran är i princip oförändrad sedan förra årets granskning 2021. Det är en klart lägre andel än både den genomsnittliga könskvoten för styrelserna och könskvoten för bolagen som helhet. Allra tuffast för kvinnorna att ta sig in i energibranschen är alltså på de högsta posterna med det största ansvaret.

För att skapa en mer symbolisk och intuitiv bild av mångfalden på de högsta posterna har vi också kartlagt tilltalsnamn för styrelseordförande respektive VD. Topplistorna över de tio vanligaste tilltalsnamnen för styrelseordförande respektive VD i de svenska energibolag som ingår i undersökningen blir ett sätt att illustrera graden av jämställdhet, men även graden av mångfald, på posterna. Samma namn med olika stavningar har registrerats under samma namn, exempelvis Per och Pär eller Mikael och Michael.

1. Vanligaste namn på styrelseordförande i ett svenskt energibolag

Nedan presenteras tio-i-topp-listan över vanligaste tilltalsnamn på styrelseordförande i svenska energibolag. Inom parentes redovisas antal gånger namnet återfinns bland namn på ordförande för de totalt 284 företagen. Pilen efter namnet visar om namnet förflyttat sig upp eller ner i listan jämfört med 2021 års rapport, eller om det ligger kvar på samma plats. Det i särklass vanligaste namnet på en styrelseordförande i ett svenskt energibolag är fortfarande Anders. På andra plats kommer Johan och nu även Mats, följt av Peter och Tomas/Thomas på delad fjärdeplats. Ett antal nya namn har tagit sig in på listan. Dock finns precis som förra året inga kvinnonamn på listan, som generellt speglar en brist på mångfald på posten för branschen som helhet. De vanligaste kvinnonamnen för ordförande är Anna-Lena och Annika som båda bärs av fyra stycken styrelseordföranden vardera, och därmed återfinns på en delad 13:e plats.

1.	Anders	(19)	➡
2.	Johan	(10)	➡
	Mats	(10)	⬆
4.	Peter	(9)	⬇
	Tomas/Thomas	(9)	⬆
6.	Jan	(7)	➡
7.	Björn	(8)	⬇
8.	Bo	(5)	ny
	Per/Pär	(5)	ny
	Fredrik	(5)	ny
	Christer	(5)	ny
	Mikael/Michael/Micael	(5)	ny

Vanligaste namn på VD i ett svenskt energibolag

Nedan presenteras tio-i-topp-listan över vanligaste tilltalsnamn på verkställande direktör i svenska energibolag. Inom parentes redovisas antal gånger namnet återfinns bland namn på VD för de totalt 284 företagen. Det i särklass vanligaste namnet på en VD i ett svenskt energibolag är precis som föregående år Anders, samma namn som för styrelseordförande. I ett typiskt svenskt energibolag väljer Anders alltså att anställa en Anders. Detta känns igen från undersökningar som gjorts av svenska börsnoterade bolag. På andra plats kommer Johan, följt av Stefan som klättrat upp på tredjeplats. Anna är enda kvinnliga tilltalsnamnet på listan i år, där Anna tappat från en delad femteplats till en delad åttondeplats. Malin som förra året återfanns på tio-i-topp-listan har i år halkat ur och återfinns strax utanför listan på delad plats 11, då namnet börs av fem stycken VD:ar. Utöver Malin finns också namnet Cecilia högt placerat, utanför topplistan, då detta namn bärs av 4 stycken VD:ar. Tyvärr har bilden av den typiske VD:n i ett svenskt energibolag som en man förstärkts sedan förra rapporten och även namnen på denna lista speglar en fortsatt brist på mångfald.

1.	Anders	(15)	➡
2.	Johan	(12)	➡
3.	Stefan	(9)	⬆
	Björn	(9)	⬆
5.	Peter	(8)	⬆
	Håkan	(8)	⬇
7.	Jonas	(7)	⬆
8.	Martin	(6)	ny
	Jan	(6)	ny
	Anna	(6)	⬇

2.

3. Nyckeltal i energibranschen

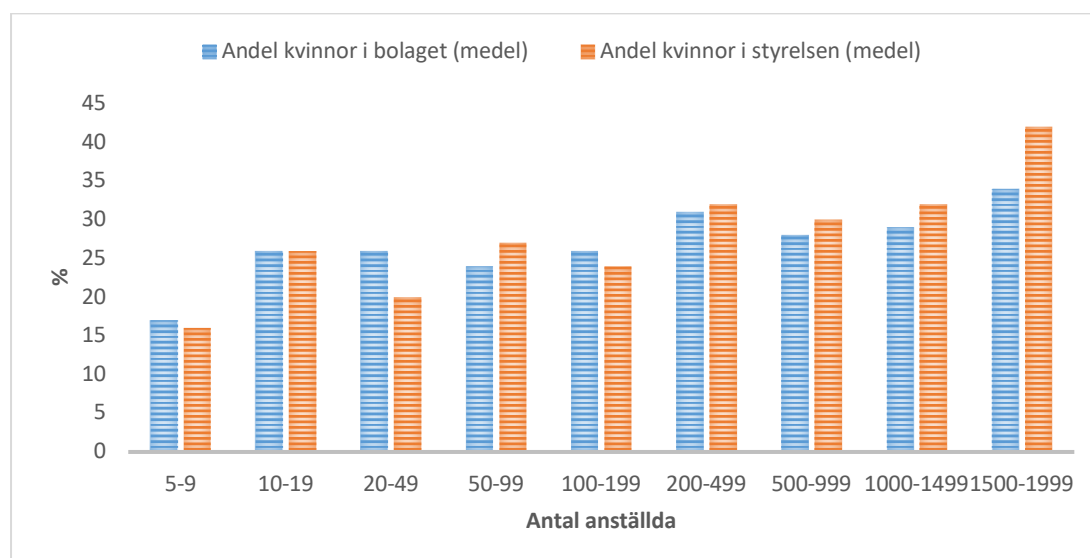
Styrelsens medelålder i svenska energibolag

Sett till samtliga svenska energibolag är styrelsens genomsnittliga medelålder 57 år precis som tidigare år.

Andel kvinnor i bolag och styrelse

Andelen kvinnor bland medarbetarna i energibolagen är i genomsnitt 24 (25) %, där dominansen av män bland medarbetarna alltså ligger på hela 76 (75) %. Tittar vi på könsbalansen i bolagens styrelser är andelen kvinnor 23 %, oförändrat sedan förra året.

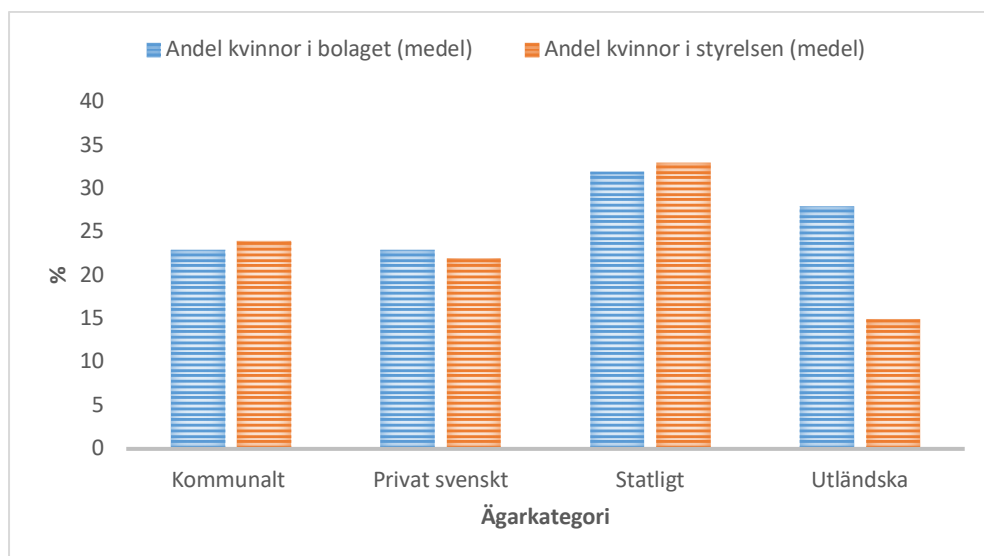
Tittar vi på könsbalansen bland medarbetare respektive styrelse sorterat efter storlek på energibolagen finns en tendens till högre andel kvinnor i större bolag, särskilt på styrelsenivå där de större bolagen i hög grad har högre representation av kvinnor än i bolaget som helhet. Men tendensen till högre andel kvinnor bland medarbetare och styrelse hos medelstora och stora företag är inte entydig och skillnaderna är små. Kategorin bolag över 1500 medarbetare har den högsta andelen kvinnor bland medarbetarna och styrelse, men i kategorin återfinns endast ett bolag (Vattenfall AB).

En jämförelse mellan bolagens könsbalans sett till ägarform visar små skillnader mellan kommunalt och privat ägda bolag. Statligt ägda verksamheter utmärker sig genom en högre andel kvinnor bland både medarbetare 32 (32%) och styrelseledamöter 33 (35 %). Som siffrorna visar har dock siffran för andelen styrelseledamöter gått tillbaka något sedan förra året. Generellt når inte heller de statligt styrda bolagen en jämställd könsbalans varken i styrelse eller i bolaget som helhet. Utländskt ägda bolag har precis som i förra rapporten den lägsta andelen kvinnor i styrelsen bland ägarkategorierna.

KRAFTKVINNORNA

JÄMSTÄLLDHET I ENERGIBRANSCHEN
RAPPORT 2022

Kraftkvinnornas gröna lista och topplistan

Totalt 26 (19) st bolag utmärker sig som jämställda energibolag (med minst 2 poäng i vårt jämställdhetsindex varav 1 poäng för jämställd styrelse) och hamnar på Kraftkvinnornas gröna lista. 3 (5) av bolagen får maximala 3 poäng i vårt index och hamnar därmed högst upp på gröna listan – topplistan. Energibolagen på gröna listan återfinns precis som förra året inom alla typer av kategorier och såväl små som stora bolag, kommunalt och privat ägda, svenska eller utländska bolag finns representerade på listan. Vi hoppas detta ska inspirera fler ägare, valberedningar, styrelser och verksamheter i energibranschen att aktivt arbeta med en mer jämställd struktur på alla nivåer i bolagen. Det visar att det är fullt möjligt att uppnå detta, oavsett typ av bolag.

4. Kraftkvinnornas topplista

- Bixia AB (ny)
- Stockholm Gas AB (ny)
- Svea Vind Offshore AB
- Svenska Kraftnät

TOPPLISTAN

5. Kraftkvinnornas gröna lista

- E.ON Energiinfrastruktur AB (ny)
- Gasnätet Stockholm AB
- GodEl i Sverige AB
- Gotlands Elnät AB
- Halmstads Energi och Miljö AB
- Kalmar Energi Elnät AB (ny)
- Kalmar Energi Värme AB ((ny)
- Karlstads Energi AB
- Lekebergs Bioenergi AB
- Lerum Energi AB (ny)
- Leva i Lysekil AB (ny)
- Nacka Energi AB (ny)
- SR Energy AB (ny)
- Sundsvall Elnät AB
- Telge Energi AB
- Tidaholms Energi AB
- Umeå Energi AB
- Vara Energi ek för
- Vattenfall AB
- Vattenfall Eldistribution AB
- Västerbergslagens Elnät AB (ny)
- Österlens Kraft AB (ny)

GRÖNA LISTAN

6. Hur klarar sig övriga företag i undersökningen?

Bland energibolagen i undersökningen hamnar 258 (249) stycken företag utanför gröna listan idag. Bland bolagen finns en stor spridning från bolag som är mycket nära att komma med på gröna listan till de som har betydligt mer att arbeta med för att nå dit.

Totalt 49 (44) bolag, dvs 17 % av bolagen i undersökningen, har en jämställd styrelse. 23 (25) av dessa bolag saknar en jämställd könsbalans inom bolaget och på de ledande posterna VD/styrelseordförande vilket gör att de ännu inte kvalificerar sig för Kraftkvinnornas gröna lista, även om de är på god väg.

162 (144) bolag, eller 57 (54) % av energibolagen i undersökningen, får noll poäng i vårt jämställdhetsindex. Av dessa saknar mer än en fjärdedel helt kvinnor i styrelsen. Majoriteten av de svenska energibolagen har alltså fortfarande en stor förflyttning att göra för att kvala in på Kraftkvinnornas gröna lista.

7. Vill du veta mer om undersökningen?

Läs mer på kraftkvinnornas hemsida, kraftkvinnorna.se eller kontakta någon av författarna för mer information:

Karin Jönsson, karin.jonsson@eon.se

Emma Wiesner, emma.wiesner@gmail.com